

**ЛЬВІВСЬКИЙ
ФІЛІАЛ**

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
„УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ“

Впорядкування центральної
частини д. м. Львова, при-
леглої до території Високого
Замку

Натурні обстеження та
технологія реставрації
фасадів
по вул. Лева №1, 2, 6, 7, 9,
11, 11а, 14, 17

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ „УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ“

ЛЬВІВСЬКИЙ ФІЛІАЛ

Впорядкування центральної частини
м. Львова прилеглої до території
Високого Замку.
Натурні обстеження та технологія реставрації
фасадів
по вул. Лева № 1, 2, 6, 7, 9, 11, 11а, 14, 17

Том _____ Книга _____

Шифр 90-161

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Директор
~~xxxxxx~~ гол. арх.
Головний архітектор проєктів
Начальник майстерні

Ковалишин І.М.
Кривошеєва Д.С.
Піхурко У.С.

ЛЬВІВ 19 91

Замовник: Львівський державний історико-
архітектурний заповідник

Стадія: РК

Авторський колектив та відповідальні виконавці

Прізвище, ім'я, по батькові ! посада ! ступінь участі в розр.

Майорчук М.

пров.
архітектор

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ГАП

Кривошеєва Д.С.

Склад документації тому

I. Картки первинного опорядження
та технологічного стану фасаду.

II. Технологія ведення робіт

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОГЛЯД

РАЙОН ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ

МІСТО ЛЬВІВ

АДРЕСА ЛЕВА 1

КОП

ОБ'ЄКТ

ЗАСАДУ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРУДЖЕННЯ

помазка "в рукавицю"	пофарбування вапняне
помазка "в ложку"	"оль фреско"
тиньк без правила	пофарбування вапняно-органічне
тиньк під правило	пофарбування темне
виправа	пофарбування крейдове
кам'яний тиньк	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання керамікою, цеглою	досріблення
сграфіто	палітра натуральна
роспис, поліхромія	палітра штучна
мозаїка	воронення
пофарбування олійне	лакування

ПЕРВИННІ МАТЕРІАЛИ СПОРУДЖЕННЯ

ТИНЬК	КАМЕНЬ	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-гіпс.	вапняк м'який	просте випал.	чорний
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	клинкер	цинк
стих	пісковик	гладурована	нідь
вапняно-гіпс.	граніт	шамот	окиснівка
вапняно-гіпс.	трап	басальт	коль. сплав
цементний	сидерит	сольма	сплавні
вапняно-гіпс.	вапняк	лігнітована	
вапняно-гіпс.	вапняк	сильтова	
цементний	мармур		

ДАТА ЗАКЛАДЕННЯ 14.X.1991

ПРИМІТКИ

ЗАПОЗИЧ

Горчук М.

РЕКЛАМА ПОЧ. XX ст.
НАМАЛЬОВУВАНА НА
ФАСАДІ.

ВІДМІНИ СТРЕПОВИЩА

ПЕРВІСНИЙ КОПІР

МІС

ОРИГІНАЛІ ЗАСАДУ

басид

окідна

деталі

окідна

підлога

підлога

ОБ'ЄКТ

цоколь

озеленення в

дах

озеленення немає

ЗАРУДНЕННЯ СТРЕПОВИЩА

метал

високі осадки

запильність

хімічні опадки

столярка
вікон

вологість

столярка
дверей

грибкові води

атмосферні осадки

ТЕХНОЛОГІЧНІ СТАН ЗАСАДУ

ВІД УШКОДЖЕНЬ	15%	20%	30%	15%	20%	30%	15%	20%	30%	15%	20%	30%
механічні пошкодження												
тріщини												
відшарування												
повністю відшарування												
втрати												
біологічні пошкодження												
бактерії												
мхи, лишайники												
рослинність												
гриби												
солі												
тверді висоли												
м'які висоли												
вологість												
цукорно-кислотна												
втрати водозастосу												
втрати перекисних												
суцільна												
корозія												
звичайна												
хвороби патини												
дві патини												

Управління

охорони

історичного

спадщини

Центр міської історії
Семінарія, бібліотека

РЕКОНСТРУКЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОГДАСТЬ	РАІОН ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ
МІСТО <i>Львів</i>	АДРЕСА <i>Лев. 2</i>
КОП	

ОБ'ЄКТ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРУДЖЕННЯ

позашка "в рум'яниці"	●	пофарбування вапняне
позашка "в ложку"		"оль фреско"
тишок без правила		пофарбування вапняно-органічне
тишок під правило		пофарбування тепле
виправа		пофарбування крейде
мел'яний тиньк		воскування
облицювання каменем		позолота
облицювання керамікою, цеглою		посріблення
сграфіто		патина натуральна
роспис, поліхромія		патина штучна
позашка		воронення
● пофарбування олійне		лакування

ПЕРВИННІ МАТЕРІАЛИ СПОРУДЖЕННЯ

ТИШЬ	КАПІШ	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-піск.	● вапняк м'який	● проста випал.	чорний
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	клинкер	білий
стак	гіпсовий	гладурована	мідь
вапняно-глин.	граніт	шамот	окисні
вапняно-цемент.	цемент	бісквіт	золот.
цементний	цемент	солі	срібні
ка "шпатель"	цемент	двотрубна	
двотрубна	цемент	смайлтова	
цементна	цемент		

ДАТА ЗАКІНЧЕННЯ 14.X.91

ПРИМІТКИ

ЗАПОВІДЬ

Майстерчук

НЕОБХІДНО РОЗКРИТИ
БЛОКАМИ АБО ДІСТАТИ

ПЕРВИННА СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВІННИЙ КОПІР

МІКО

ОРИГІНАЛІ ПАСАУ		басед		
східне				
західне		деталі		
північне	●			
південне				
ОБ'ЄКТ		цоколь		
оздоблення с				
оздоблення носів	●	дах		
ЗАГРУДІННЯ СЕРЕДОВИЩА				
кислі осадки	●	метал		
запорошеність	●			
хімічні ополуки		столярка вікон		
ВОЛОГІСТЬ				
грунтові води	●	столярка дверей		
атмосферні осадки	●			

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ПАСАУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	Тиньк			Патина			Корозія			Вологість		
	15%	30%	50%	15%	30%	50%	15%	30%	50%	15%	30%	50%
механічні пошкодження												
тріщини		●										
відшарування			●									
морозне відшарування			●									
втрати		●										
біологічні пошкодження												
бakterії		●										
мхи, лишай	●											
рослинність	●											
грибки		●										
солі												
тверді висоли												
м'які висоли		●										
вологість												
цокольно-карієзна	●											
втрати водозахисту			●									
втрати паропроник.		●										
суцільна												
корозія												
звичайна												
хвороби патини		●										
дікі патини												

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОГЛАСТЬ	РАЙОН Шевченківський
МІСТО Львів	АДРЕСА Лева 6
КОП	

ОФОРМЛЕННЯ ФАСАДУ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРУДЖЕННЯ

помізка "в рукавицю"	●	пофарбування вапняне
помізка "в ложку"		"аль-фреско"
тинок без правила		пофарбування вапняно-органічне
тинок під правило		пофарбування темне
виправа		пофарбування крейдове
кап'ляний тинк		пошуківний
облицювання каменем		позолота
облицювання керамікою, цеглою		посріблення
опрефіто	●	патина натуральна
рослин, поліхромія		патина штучна
мозаїка		воронення
пофарбування олійне		лакування

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРУДЖЕННЯ

ТИП	КАП'ЛЯ	КАП'ЛЯ	КАП'ЛЯ
вапняно-біл.	●	вапняно-біл.	просте виш.
вапняно-біл.	●	вапняно-біл.	клінкер
стук		підковки	гладурована
вапняно-біл.		граніт	шпат
вапняно-біл.		граніт	бісквіт
пемонтий		сидзент	солі
кап'ляний		сидзент	лікстрівна
розкритий		розкритий	смієтова
цементна		мармур	

ДАТА ЗАКІНЧЕННЯ 19 X 1991

ПРИМІТКИ

ЗАПОЗІЗ

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВИННИЙ КОПІР

МКО

ОРИЕНТАЦІЯ ФАСАДУ	фасад		
східна			
західна			
північна	●		
південна			
ОБ'ЄДНАННЯ	поверх		
озеленення 6	●		
озеленення немає			
ЗАГРУДЖЕННЯ СЕРЕДОВИЩА	метал		
високі осадки			
захисність	●		
кінцеві сполуки	столярка вікон		
ПОГОДІСТЬ	столярка дверей		
грібові води	●		
атмосферні осадки	●		

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ФАСАДУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	15%	10%	5%	15%	10%	5%	15%	10%	5%
механічні пошкодження			●						
тріщини									
відшарування									
морозне відшарування			●			●			
втрати									
біологічні пошкодження									
бактерії									
гриби, лишай	●			●					
рослинність									
грибки	●			●					
солі									
тверді висолі									
м'які висолі	●			●					
вологість									
поверхово-капілярна	●								
втрати водозахисту	●								
втрати паронепроник.	●								
сухість	●			●					
горизонт									
звичайна									
хвороби патини	●								
дві патини									

РЕКОНСТРУОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОБЛАСТЬ	РАЙОН <i>ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ</i>
МІСТО	АДРЕСА <i>ЛЕВА 7</i>
КОП	

ОБСТЕЖЕННЯ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРУДЖЕННЯ

полоска "в рукавицю"	пофарбування вапняно
полоска "в локну"	"оль фреско"
тильк без правила	пофарбування вапняно-органічне
тильк під правило	пофарбування тепле
виправа	пофарбування крейде
кап'яний тильк	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання керамікою, цеглою	посріблення
сграфіто	патина натуральна
рослин, поліхромія	патина штучна
позлата	воронення
пофарбування олією	лакування

ПРОДУКТ МАТЕРІАЛУ СПОРУДЖЕННЯ

ТИЛЬК	КАП'Я	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-біл.	вапняк м'який	просте випал.	чорний
вапняно-біл.	вапняк кристал.	клінкер	інші
стек	пісок	гидрофобна	нідь
вапняно-біл.	граніт	шамот	окисні
вапняно-біл.	цемент	буксвіт	коль. оплос
цементний	цемент	слюда	алюміній
кап'яний	базальт	екстремна	
поризований	радіацій	смайлота	
цементна	мармур		

ДАТА ЗАКІНЧЕННЯ *19 X 1991*

ПРИМІТКИ

ЗАПОВІД

Манорчук М.

шамот св. вохри-
стого випалу

ПІДВИЗ СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВІСНИЙ КОЛІР

МКО

ОРИЄНТАЦІЯ ФАСАДУ

східна
північна
південна

ОБВЕДНЕННЯ

сводення с

сводення номос

ЗАРУДНЕННЯ СЕРЕДОВИЩА

кислі осадки

затриманість

хімічні сполуки

ПОГОДІСТЬ

грізні води

атмосферні осадки

басед

дотелі

цоколь

дах

метал

столярка
вікон

столярка
дверей

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ФАСАДУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	вплив			розповсюдження			вплив		
	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%
механічні пошкодження									
тріщини									
відшарування									
морозно-відшарування									
втрати									
біологічні пошкодження									
бактерії									
гриби, лишай									
рослинність									
гриби									
солі									
тверді висолі									
м'які висолі									
вологість									
поверхово-хвильово									
втрати водостійкості									
втрати паронепроник.									
суцільна									
корозія									
звичайна									
хвороби патини									
дні патини									

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОБЛАСТЬ	РАЙОН ШЕРЦЕНКІВСЬКИЙ
МІСТО Львів	АДРЕСА Лева 9
КОЛ	

ОБСТЕЖЕННЯ ФАСАДУ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРИЖУВАННЯ

пошук "в руковичку"	пофарбування вапняне
пошук "в ложку"	"аль фреско"
тиньк без правила	пофарбування вапняно-органічне
тиньк під правило	пофарбування темне
випроста	пофарбування крейде
кам'яний тиньк	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання керамікою, цеглою	посрібнення
сграфіто	патина натуральна
роспис, поліхромія	патина штучна
розетка	вороніння
пофарбування олійне	лакування

ПРОБУДІНІ МАТЕРІАЛИ СПОРУДІВ

ТИНЬК	КАМЕНЬ	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-сім.	вапняк м'який	просте випал.	чугун
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	клинкер	чугун
стіл	пісковик	гласурована	нідь
вапняно-гіпс.	граніт	плот	окунівка
вапняно-пл.	пл.	блеквіт	коп.
цементний	сирець	солон.	алюміній
вапняно-гіпс.	сирець	дистрофія	
вапняно-гіпс.	сирець	смайлота	
вапняно-гіпс.	сирець		

ДАТА ЗАКІНЧЕННЯ 19.X.1991

ПРИМІТКИ

ЗАПОМІН

Шорчук М.

ПІДВИД СТРОГОСТІ

ПЕРВІСНІ КОЛІР

МКО

ОРИЄНТАЦІЯ ФАСАДУ

фасад

східна

західна

північна

південна

деталі

ОБСТЕЖЕННЯ

цоголь

озеленення с

озеленення немає

дах

ЗАРУБІННИ СТРОГОСТИ

кислі осадки

метал

засміченість

хімічні сполуки

столярна вікон

вологість

грибкові води

столярна дверей

зносні осадки

ТЕХНОЛОГІЧНА СТАН ФАСАДУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	ТИНЬК			КАМЕНЬ			КЕРАМІКА			МЕТАЛ		
	15%	50%	80%	15%	50%	80%	15%	50%	80%	15%	50%	80%
механічні пошкодження												
тріщини												
відшарування	●											
морозне відшарування												
втрати	●											
біологічні пошкодження												
бентон												
мхи, лишай												
рослинність												
грибки	●											
солі												
тверді висоли												
м'які висоли												
вологість												
поверхово-хвильова	●											
втрати водозахисту	●											
втрати паронепроник.	●											
суцільна												
корозія												
звичайна											●	
хвороби патини	●										●	
дикі патини												

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОБЛАСТЬ

РАЙОН *НЕВЧЕНКІВСЬКИЙ*

МІСТО

Львів

АДРЕСА

Львів 14

КОП

ОГОЩЕННЯ

ТАСАУ

ПЕРВІННА ТЕХНОЛОГІЯ СТРОЙДІЛ

помазка "в рукавицю"	пофарбування вапняне
помазка "в ложку"	"аль-фреско"
тинок без правили	пофарбування вапняно-органічне
● тиник під правило	● пофарбування темперне
випрала	пофарбування крейдале
вап'яний тиник	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання кораліком, цеглою	● покріплення
сграфіто	патина натуральна
роспис, поліхромія	патина штучна
мозаїка	лоронення
● пофарбування олійно	лакування

ПЕРВІННІ МАТЕРІАЛИ СНОРІДІЛ

ТИНК	КАПІЛ	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-гіпс.	● вапняк "дніс"	просто випал.	● мотилі
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	клинкер	цирк.
стіл	пісковик	глизурована	нідь
вапняно-гіпс.	граніт	шмот	смітківка
вапняно-гіпс.	● гіпс	бісміт	● сталь, сплав
цемент	сирець	● солі	● цинк
вап'яний	● вап'яний	дистрофія	
гравітосит	гравітосит	смайлота	
цемент	мармур		

ДАТА ЗАПОЖИЛЛЯ *19.X.1991*

ПРИМІТКИ

ЗАПОЖИЛ

Майорчук М.

ПЕРВІННА СТРОЙДІЛ

ПЕРВІННІ КОЛІР

МІО

ОРИЕНТАЦІЯ ТАСАУ

східна

західна

північна

південна

● оздоблення

оздоблення з

оздоблення немес

ЗАРУБІННА СТРОЙДІЛ

числі осадли

затриманість

хімічні сполуки

● ПОГОРІСТЬ

притові води

змісочні осадли

масод

деталі

цоколь

дех

метал

● отоларка
віконотоларка
дверей

ТЕХНОЛОГІЧНІ СТАН ТАСАУ

ВІД УКОДЖЕНЬ	15%	20%	30%	15%	20%	30%	15%	20%	30%	15%	20%	30%
похрипні пошкоджен.												
трідани	●											
відшарування	●											
морозне відшарування												
втрати												
біологічні пошкодж.												
бактерії												
мхи, лишай												
рослинність												
грибки	●											
солі												
тверді висоли												
вап'яні висоли												
вологість												
поколюно-кислотна	●											
втрати подозахисту												
втрати паронірок.	●											
суцільна												
корозія												
звичайна										●		
хвороби патини												
дикі патини												

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОУЛАСТЬ	РАЙОН ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ
МІСТО <i>Львів</i>	АДРЕСА <i>Львів 11-А</i>
КОД	

ОБСТЕЖЕННЯ ФАСАДУ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРИЖДЕННЯ

помітка "в руковицю"	пофарбування вапняне
помітка "в ложку"	"оль фреско"
тиць без правила	пофарбування вапняно-органічне
тиць під правило	пофарбування темперне
виправа	пофарбування крейдове
камі'яний тиль	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання керамікою, цеглою	посріблення
сграфіто	патина натуральна
роспис, поліхромія	патина штучна
мозаїка	воронення
пофарбування олійне	лакування

ПЕРВИННІ МАТЕРІАЛИ СПОРИЖДЕННЯ

ТИП	КАМЕНЬ	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-міс.	вапняк м'який	проста випал.	чорний
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	плінікер	білий
стек	гіпсовий	гладурована	мідь
вапняно-глин.	глініст	шмот	свинцевий
вапняно-цегл.	цегл.	бісквіт	мідь, сплав
цементний	цемент	солі	алюміній
камі'яний	камінь	мозаїка	
разитовий	разит	омальтова	
цементний	цемент		

ДАТА ЗАКЛЮЧЕННЯ *19 X 1991*

ПРИМІТКИ

ЗАПОВІД *Майорчук М.*

ІНТЕР'ЄР СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВИСНІ КОЛІР

МКО

ОРИГІНАЛЬНИЙ ФАСАД	басед		
східна			
західна	деталі		
північна			
південна			
ОБЕЛІЖЕННЯ	цоколь		
озеленення с			
озеленення немає	дах		
ЗАГРУПОВАННЯ СЕРЕДОВИЩА	метал		
кислі осадки			
засміченість	столярка вікон		
хімічні сполуки			
погорість	столярка дверей		
грибкові воді			
атмосферні осадки			

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ФАСАДУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	вміст			вміст			вміст			вміст		
	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%
механічні пошкодження												
тріщини												
відшарування												
морозне відшарування												
втрати												
біологічні пошкодж.												
бактерії												
гриби, лишай												
рослинність												
грибки												
солі												
тверді висоли												
м'які висоли												
вологість												
цокольно-карпілярна												
втрати водозахисту												
втрати паронепроник.												
суцільна												
корозія												
звичайна												
хвороби патини												
жирні патини												

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕХНОЛОГІЯ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОБЛАСТЬ	РАЙОН <i>Черненківський</i>
МІСТО <i>Львів</i>	АДРЕСА <i>Лева 14</i>
КОП	

ОБСТЕЖЕННЯ

* АСАУ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРИЖДЕННЯ

помазка "в рушницю"	●	пофарбування вапняне
помазка "в ложку"		"оль фреско"
тильк без правила		пофарбування вапняно-органічне
тильк під правило		пофарбування темперне
виправа		пофарбування крейдове
вап'яний тильк		воскування
облицювання каменем		позолота
облицювання керамікою, цеглою		посріблення
сграфіто		патина натуральна
роспис, поліхромія		патина штучна
мозаїка		воронення
пофарбування олійне		лакування

ПЕРВИННІ МАТЕРІАЛИ СПОРИЖДЕННЯ

ТИЛЬК	КАМЕНЬ	КАРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-міск.	вапняк м'який	проста вишля.	чорний
вапняно-гіпс.	● вапняк кристал.	клинкер	білий
стих	гіпсовик	глизурована	мідь
вапняно-глин.	граніт	шмот	свинцев.
вапняно-вап.	вап.	бисвіт	ковч. сплав
цементний	сирець	солі	алюміній
вап'яно-вап.	вап.	жестрована	
вап'яно-вап.	вап.	смальтова	
вап'яно-вап.	вап.		
вап'яно-вап.	вап.		

ДАТА ЗАКІНЧЕННЯ *19 X 1991*

ПРИМІТКИ

ЗАПОВІЗ *М. Чорчук М.*

ДІЛИМИ СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВИСНИЙ КОЛІР

МКО

ОРИЄНТАЦІЯ ФАСАУ

східна

західна

північна

південна

ОЗЕЛЮВАННЯ

озеленення с

озеленення немес

ЗАГРУНІРНІ СЕРЕДОВИЩА

високі осадки

захищеність

хімічні оподуки

вологість

грибкові води

атмосферні осадки

фасад

деталі

цоколь

дах

метал

столярка вікон

столярка дверей

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ФАСАУ

ВИД УШКОДЖЕНЬ	дерев.			кам'я.			метал.			стекл.		
	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%
механічні пошкоджен.												
тріщини												
відшарування												
порозні відшарування			●									
втрати						●						
біологічні пошкоджен.												
бактерії												
гриби, лишай			●			●						
рослинність												
грибки			●			●						
солі												
тверді висоли												
м'які висоли			●									
вологість												
цукорно-хлоридна												
втрати водозахисту												
втрати паропроник.												
суцільна												
корозія												
зв'язана												
хвороби патини												
дрібні патини												

Управління
охорони
історичного
середовища

РЕКОМЕНДАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЯ

ПАСПОРТ ЗАБУДОВИ

VII

ОГЛЯСЬ	РАЙОН/ВРХЕНКІВСЬКИЙ
МІСТО <i>Львів</i>	АДРЕСА <i>Львів IX</i>
КОП	

ОБСТАНОВКА ЗАБУДОВИ

ПЕРВИННА ТЕХНОЛОГІЯ СПОРИДЖЕННЯ

помітка "в рукавицю"	пофарбування вапняне
помітка "в ложку"	"ель фреско"
тильк без правила	пофарбування вапняно-органічне
тильк під правило	пофарбування темперне
виправа	пофарбування крейдове
кап'яний тильк	воскування
облицювання каменем	позолота
облицювання керамікою, цеглою	посріблення
сграфіто	патина натуральна
роспис, поліхромія	патина штучна
мозаїка	вороніння
пофарбування олійне	лекування

ПЕРВИННІ МАТЕРІАЛИ СПОРИДЖЕННЯ

ТИЛЬК	КАП'Я	КЕРАМІКА	МЕТАЛ
вапняно-піск.	вапняк "аміт"	проста вишп.	чорний
вапняно-гіпс.	вапняк кристал.	клинкер	цук.
оток	пісковин	гладурована	мідь
вапняно-вапн.	граніт	шпат	свинківка
вапняно-цемент.	тут	биксвіт	кош. сплав
цементний	сирець	солонка	алюміній
кап'яний	гладь	ліпство	
теразитовий	разитин	смайлтова	
цемент'яна	мармур		

ДАТА ЗАКОНЧЕННЯ 19 XX 91

ПРИМІТКИ

ЗАПОЖИВ

Морчук М.

ВІДБИТИ СЕРЕДОВИЩА

ПЕРВИННІ КОМП

МІС

ОРИГІНАЛИ ЗАБУДОВИ

східно
західна
північна
південна

ОЗЕЛЕНЕННЯ

озеленення в
озеленення не має

ЗАРУДНІ СЕРЕДОВИЩА

кислі осадки
затриманість
хімічні сполуки

ВОЛОГІСТЬ

грудкові води
атмосферні осадки

басед

деталі

цоколь

дах

метал

столярна
віконстолярна
дверей

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗАБУДОВИ

ВІД УШКОДЖЕНЬ	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%	15%	30%	60%
механічні пошкодження												
тріщини												
відшарування												
морозне відшарування												
втрати												
біологічні пошкодження												
бактерії												
гриби, лишай												
рослинність												
грибки												
солі												
тверді висоли												
м'які висоли												
вологість												
поверхово-карпільна												
втрати водозахисту												
втрати паронепроник.												
суцільна												
корозія												
звичайна												
хвороби патини												
дикі патини												

РЕКОНСТРУКЦІЯ ТЕХНОЛОГІЯ

РОЗДІЛ I. ПІДГОТОВЧІ РОБОТИ.

I.1. Поверхня фасаду розчищається від старих фарбних нашарувань шпателями. Для прискорення процесу розчистки поверхні рекомендується змочувати її гарячим 5 % розчином соди, або синтетичних пральних речовин / "Ландиш", "Ера", тощо /. Усі ділянки тиньку виконані в процесі ремонтів з застосуванням цементу підлягають видаленню. Поверхня тиньку після видалення цих нашарувань розшивається та обробляється вапняною водою. Повній ліквідації підлягає тиньк на цоколях, що розчищаються до поверхні кладки. Усі тріщини розшиваються на 2-3 см. Сильно забруднені та знивельовані пізнішими перетирками та ремонтами дрібні ліпні деталі, тяги та профілі рекомендується чистити з застосуванням кислих розчинів. З цією метою найкраще використовувати оцтову кислоту / 2-3 % розчин в теплій воді /. У випадку відсутності її допускається використання технічної соляної кислоти, але в концентрації не більше 0,5 % - 1 %. Ліпнина змочується кислим водним розчином і через 15-20 хв очищається металевими щітками. Очищену поверхню промивають луб'яною щіткою 20% розчином вапна-кипілки.

I.2. Протибіологічний захист поверхонь фасаду. Цоколі, повністю розчищені від старого тиньку обробляються проти мхів, лишай, та іншої рослинності наступним розчином :

Сімазін / гербіцидний сільськогосподарський препарат / - 100г

Вапняна вода 5 % - 1 кг

Обробка проводиться луб'яними малярними щітками. При обробці в обов'язковому порядку використовуються гумові рукавиці та респіратор. Аналогічній обробці підлягають балконні плити, та ті ділянки на карнізах споруд де простежуються обростання мохом.

Після гербіцидної обробки, але не раніше ніж через 8 годин проводиться протигрибкова обробка, якій підлягають усі ділянки фасаду під балконами, карнізами, вздовж водостоків, цоколі, а також інші ділянки,

де простежується грибкове зараження. Обробка проводиться одним з нижчепропонованих розчинів:

" Поліхом " / сільськогосподарський препарат - 200 г
Вода - 800 г

Мідний купорос - 50 г
Сірка технічна - 100 г
Вода - 850 г

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Фасади, на поверхні яких зафіксовано мікробіологічне зараження, зокрема цоколів додатково обробляються 5% водним розчином фундазолу / протигрибковий та протимікробний препарат, який використовують в сільському господарстві /. Використання фундазолу вимагає гумових рукавиць та респіраторної пов'язки. Наноситься на поверхню виключно луб'яними щітками. Використання пульверизатора для антисептичних розчинів категорично забороняється.

І. 3. Відсолення кладки цоколів та окремих ділянок кладки в межах І-го поверху проводиться за допомогою кип'яченої води та паперової пульпи. З цією метою вариться густа пульпа з подрібненого газетного паперу з граматурою не вище 70 гм та кип'яченої, чистої водогінної води. Співвідношення води до паперу на початку варки 1:1. Варка продовжується близько 2-х годин від закипання. Згусту паперову пульпу накидають штукатурним сокілком на висоли. Пульповий компрес постійно змочують кип'яченою водою і тримають прикритим поліетиленовою, або іншою гідроізоляційною плівкою. Тривалість компреса від 3-ох до 5-ти діб, включно до повного зникнення смуги. Оброблені ділянки покриваються тонким шаром активного вапна кипілки. Якщо солі виступали у вигляді суцільної твердої плівки, кладку з цегли можна за один раз покрити розведеним лаком НЦ- 222. На камені його застосування не допускається.

І.4. Профілактична обробка білого каменю цоколів та інших кам'яних деталей.

Камінь повністю розчищається від цементу, тиньків, усіх старих ремонтних вставок. Розчистку поверхні каменю проводять виключно щетинними або луб'яними щітками. Застосування на поверхні каменю металевих інструментів категорично забороняється. Після розчистки проводиться біологічний захист каменю за рецептурою наведеною вище. Аналогічно проводиться й відсолення. Після повної санації проводиться просочка каменю вапняним молоком. З цією метою 1 кг негашеного вапна заливають 10 л чистої води. Розчин використовують негайно після закінчення реакції гашення / кипіння /.

РОЗДІЛ II. РЕМОНТ ТИНЬКУ ТА ЛІПНИНИ.

II.1. Ремонт втраченого тиньку ведеться розчином наступного складу:

Вапно- тісто - 2 частини

Пісок річковий - 2 частини

Цем'янка, кам'яна крихта вапняку - 1 частина

Вугілля деревне, крихта - 0,1 частини

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Для збільшення марки розчину можна додавати на 10 л розчину 1 л 10% казеїнового клею, або затворяти розчин на молочних відходах / сироватці /, з 1-2% добавкою олії.

Великі втрати тиньку / 1 кв. м та більше / вимагають попереднього встановлення дерев'яної драб'яної або арматурної сітки, яка обов'язково прооліфлюється за 2 рази. Розчин накидається в 3 шари, при цьому останній, обризг, повинен мати в'язкість нижчу ніж два перших.

PI. 2. Розчин для ремонту ліпнини виготовляється близьким до первинних, за наступною рецептурою:

Вапно- тісто I сорту 50% вологості - 2 частини

Гіпс щирецький скульптурний - 1, частина

крихта вапнякова, або цем'янкова - 1 частина

Пісок промитий з зерном не більше 0,1 мм - 2,5 частини

Оліїфа - 0,2 частини

Гіпс затворяється і додається у вже готовий та перетертий розчин. Реставрація ліпних деталей та тяг проводиться по шаблонах знятих з повністю розчищених деталей. У випадку втрат великих деталей: консолей, розетки, рел'єфи, тощо, виготовляються їх точні копії з існуючих. З цією метою деталь змазується форматорським кремом наступного складу :

Розварене господарське 70 % мило - 500г

Олифа довільної марки та якості - 500 г

Суміш мила з оливою збивається на густу піну при допомозі малярного пензля. На просочену кремом деталь накладають гіпс або формопласт з якого виготовляється форма. Форму обережно знімають. Щоб уникнути її розтріскування слід виготовляти форму з товщиною в 3 рази більшою ніж товщина самої деталі. Форму обробляють вищеописаним кремом і відливають нові деталі для вставок. При затворенні гіпсу для нових деталей в нього додається 1 столова ложка солі на 1 кг гіпсу. Гіпс затворяють гарячою водою. В деталь одразу вставляється металева, прооліфлена арматура кріплення. Готові деталі прооліфлюються 4-5 разів після чого встановлюються по місцю.

II. 3. Ремонт та реставрація втрат на білому камені проводиться розчином наступного складу:

Вапно-тісто - 1 частина

Крихта вапнякова та пудра вапняку 1,5 частини

Емульсія ПВА технічна - 0, 1 частини

Туш креслярська чорна казеїнова - до отримання кольору патини

Кам'яні поверхні, що в подальшому будуть покриватись тонуванням або пофарбуванням реставруються розчином наступного складу:

Вапно-тісто - 1 частина

Цем'янова крихта та пудра - 1,5 частини

25% розчин аміаку / водний / - 0, 1 частини

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ III. ПОФАРБУВАННЯ ФАСАДІВ.

III. 1. Приготування основного в'язучого для фасадних робіт. Основне в'язуче готується за наступною рецептурою:

Вапно тісто I сорту	- 10 л
Казеїновий клей	- 1 л
Оліфа	- 100 г
Бура, або інші антисептики	- 60 г

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Спочатку готують казеїново-оліфну емульсію. З цієї мети 1 кг казеїну сухого Марки А розводять у 5 л вапняної води і дають набухнути 2-4 години. Після повного набухання клею його ретельно перемішують додаючи невеличку кількість вапняного розчину. Перемішування продовжується до повного зникнення комків та згустків. В готовий клей починають поступово доливати оліфу, при цьому перемішують розчин в одну сторону / за або проти годинникової стрілки /. Останнім додається розчин антисептику. У випадку відсутності бури може бути використаний фундазол або нітрафе у водному 10% розчині в кількості 250г на 10 л клею. Готова емульсія вливається в розведене, перемішане та проціджене вапно. Емульсії вливають з розрахунку на 1 робочий день, оскільки фарбний розчин після 24 годин втрачає активність. В зв'язку з цим варто окремо готувати вапно з пігментами і лише по мірі роботи додавати в нього емульсію.

III.2. Пігменти для пофарбування фасадів. Для фасадів використовуються наступні пігменти:

Ультрамарин сухий марки УМ- 5, УМ- 10 / малярна синька / виробництва Луцького, або Ярославського заводів пігментних матеріалів. У випадку її відсутності може бути замінена густотертою малярною гуашшю на основі ультрамарину. З метою визначення, на якій основі виконана гуаш невелика її кількість заливається в чистому скляному посуді денатурованим спиртом. Якщо через 24 години розчин не забарвився, або забарвився слабо, пігмент можна використовувати. Слід також провести пробу на довгостійкість гуаші. З цією метою невелику кількість гуаші розводять активним вапном та розтушують по картоні. Якщо після висихання нема

плям та змін кольору - гуаш можна використовувати. Не допускається використання сухого пігменту ГП - 10, ГП- 15 та інших синьок цієї марки, які лужно та світло нестійкі, тушуються у вапняному розчині. Не можна також використовувати гуаш густотерту з маркуванням " голуба " виготовлену на основі нестійких пігментів.

Вохра золотиста марок 0-3, 0- 4 , сухий пігмент довільного виробництва, вимагає попередньої проби на добавки лугоностійких органічних компонентів, так, як це описано вище.

Окис хрому зелений, марки ОХП - 5, використовується без перевірки.

Туш чорна креслярська, казеїнова, використовується в якості заміника сажі, в зв'язку з низькою луго- та світлостійкістю сухої синтетичної сажі. У випадку її відсутності використовується гуаш чорна, яку перевіряють за методом описаним вище.

Усі фарбні суміші наведені в даному томі отримуються виключно на суміші цих барвників.

РОЗДІЛ IV. ПІДГОТОВКА ТА ОПОРЯДЖЕННЯ СТОЛЯРКИ.

IV.1. Столярка розчищається від старих фарбних покриттів пастою БМ-2, або розчином наступного складу :

Вапно негашене / або кипілка/ - I частина

Сода - I частина

Вода до робочої в'язкості

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Розчин накладається на поверхню. Спалена стара фарба через 3-4 години легко розчищається металевими щітками та шпателями.

IV. 2. Розчищену столярку ґрунтують розчином наступного складу:

Оліфа - I кг

Клей столярний 25 % - 200г

Мило господарське - 300 г

Після ґрунтовки всі втрати, тріщини та дефекти шпатлюються готовою шпатльовкою ГФ- 008 виробництва заводу ЛФМ м. Дрогобич.

IV. 3. Пофарбування столярки проводиться емалями ГФ- I70 або ПФ- I80 згідно еталонів кольору наведених в паспортах . Для отримання кольорових сумішей використовується наступний асортимент емалей:

ПФ- I80 " Слонова кістка "
 ПФ - I80 " Крон жовта "
 ПФ- I80 " Охра "
 ПВ - I80 " Коричнева "
 ПФ " I80 " Сурик "
 ПФ- I80 " Зелена фісташкова "

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Усі кольорові еталони тому виконані на суміші цих пігментів.

РОЗДІЛ V. Опорядження металу.

V.I. Металеві поверхні та деталі очищаються від старих лакофарбних покриттів як описано вище, в розділі IV. Після розчистки обезжирюються бензином або уайт-спирітом. Балкони можна очищати паяльною лампою.

V. II. Металеві деталі ґрунтуються залізним суриком в оліфі, або цинк-вайсом в оліфі за два рази. Після цього фарбуються за два рази емаллю ПФ I80, або ПХВ - II3, ПХВ- II5. Для пофарбування використовуються емалі марок

" ПХВ- I80 " - чорна сажа
 ПХВ- I80 " зелена фісташкова "

Покриття решіток та інших деталей під позолоту, або під посріблення виконується по ґрунтовках відповідно суриком, або цинквайсом сумішшю пудри бронзи, або пудри алюмінієвої на цапоновому, або нітролаці для зовнішніх робіт. Увага використання масляних та смоляних лаків не допускається, для уникнення потемніння плівки на повітрі.

ТЕХНОЛОГІЯ ОПОРЯДЖЕННЯ ФАСАДІВ ПО ВУЛІ ЛЕВА

№ 1, 9, 17.

РОЗДІЛ I. РОЗЧИСТКА КАМ'ЯНОГО ТИМЬКУ ФАСАДІВ.

I.1. Механічна очистка пофарбувань та перетирок проводиться металевими шпателями та щітками. Перед розчисткою пофарбування змочуються одним з нижче запропонованих кислих розчинів:

I. Оцтова кислота концентрована - 150 г

Вода чиста водогінна - 850 г

II. Соляна кислота технічна - 100 г

Вода чиста водогінна - 900 г

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Поверхня фасаду покривається розчином і через 2 - 3 години розчищається металевою щіткою. Розчищену поверхню негайно після чистки декілька раз покривають з пульверизатора нейтралізуючим розчином що готується за наступним рецептом :

Сода каустична - 400 г

Вода - 600 г

Після нейтралізації поверхня остаточно промивається чистою водою за допомогою луб'яних, або щетинних щіток.

I.2. Протибіологічні заходи по захисту фасаду. Щоклі після повної розчистки обробляються проти мхів та лишай наступним розчином:

Сімазін / гербіцидний препарат / - 100г

Ванільна вода - 900 г

Обробка проводиться луб'яними малярними щітками. При обробці в обов'язковому порядку використовуються гумові рукавиці та респіраторна пов'язка.

Після гербіцидної обробки всі ділянки кладки вражені грибок обробляються розчином наступного складу:

Поліхом / сільськогосподарський препарат / - 200г

Вода - 800 г

Поліхом може бути замінений також фундазолом в кількості 150 г препарату на 5 літрів води.

Застосування антимікологічних та антибактеріальних препаратів для обробки вимагає гумових рукавиць та респіратора. Препарати наносяться щетинною або луб'яною щіткою. Використання пульверизатора для обробки поверхонь цими препаратами категорично забороняється.

І.3. Відсолення кладки та поверхонь тиньків як на цоколях та на І-их поверхках проводиться за допомогою кип'яченої води та паперової пульпи. З цієї метою вариться густа пульпа з подрібненого газетного паперу з граматурою не вище 70 гм та кип'яченої чистої води. Співвідношення води та газетного паперу на початку варки пульпи повинно становити 1:1. Варка продовжується на протязі 2-3-х годин від моменту закипання. Згусту паперову пульпу накидають на поверхню висолів сокилом. Пульповий компрес постійно змочують чистою кип'яченою водогінною водою. Тримають під поліетиленовою плівкою на протязі 3-х - 5-ти діб, включно до повного зникнення емуги.

Оброблені ділянки остаточно обробляються вапняною водою настоюною на кипілці. Ділянки, на яких були тверді суцільні соляні плівки перед відсоленням розчищаються металевою щіткою, або шпателем на глибину 0,5 см.

РОЗДІЛ II. ОПОРЯДЖЕННЯ КАМ'ЯНОГО ТИНЬКУ ФАСАДУ ТА ЙОГО ДОПОВНЕННЯ.

II.1. Миття та обезжирювання кам'яного тиньку фасаду проводиться м'якими абразивними пастами. Якщо є можливість можна з цієї метою використовувати готову пасту для миття рук типу "2 + 1". Якщо її немає м'який абразив готується за наступним рецептом

Густі м'які пральні синтетичні засоби типу "Ляндиш" - 2 частини
Порошок для чистки "типу" "Саніта" або "Немоксоль" - 1 частина
Пісок кварцевий промитий - 2 частини.

Усі компоненти затираються на фарботерці з невеликою кількістю

води. Готова паста наноситься на фасад, при цьому покривається ділянка не більше одного квадратного метра. Нанесену пасту одразу ж починають розтирати жорсткою щетиною щіткою, або коротко підстриженим та підв'язаним малярним пензлем. Розтирання продовжується включно до утворення великої кількості піни. Щітку час від часу можна зволювати. Розчищену пастою поверхню промивають великою кількістю води дуб'яними чистими щітками. Можна використовувати також пульверізатор з широко розкритим соплом. Після цього обробляють наступну ділянку, при цьому накладають пасту з невеликим / 5 - 10 см / захватом попередньої ділянки. Після повної розчистки фасад остаточно промивається чистою водою. Бажано проводити промивання під тиском 2-3 атмосфери з шлангу. Якщо такої можливості немає промивка ведеться вручну. Сушка фасаду після миття не менше 4-х діб. Миття бажано проводити в вологу погоду при відсутності яскравого сонця та сильного вітру.

II. 2. Реставрація втрачених ділянок кам'яного тиньку. Втрачені ділянки тиньку ремонтуються зі встановленням дерев'яної драпки або прооліфленої металевої сітки, що набивається на усі втрати більші ніж 0,5 квадратного метра. Основний розчин для реставрації тиньку

Портланд-цемент, або білий цемент - 1 частина

Крихта та пудра вапняку - 2 частини

Пісок білий типу люберецьких - 1,5 частини

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Основний розчин накидається на втрату, але не затирається. Обризг повинен бути тоншим, ніж існуючі тиньки споруди. Після схоплення основної маси наноситься накривка, яку підганяють за кольором під існуючий розчищений тиньк. З цією метою до розчину додають сухі пігменти наступних марок:

Вохра золотиста ОЗ, або О-4

Окис хрому сухий марки ОХП - ІО

Сурик червоний залізний, сухий

В якості чорного пігменту можна використовувати туш креслярську ка-
зеїнову. Якщо розчин залишається темним порівняльно з первинною
поверхнею, його можна розбілити невеликим додатком вапна- тіста.

Накривку після перевірки на відповідність по кольору первинній, на-
кидають на поверхні втрат до повного вирівнювання з існуючим тинь-
ком і старанно затирають.

II. 4. Страчені деталі ліпнини реставруються за зразком існуючих.
з цією метою на поверхню збережених деталей наноситься форматорсь-
кий крем:

Мило господарче 70 % - I частина

Олива довільної якості - I частина

Розчин збивають в густу піну малярною щіткою. Виконується форма з
щирецького скульптурного гіпсу, або з формопласту. Використання ос-
таннього більш доцільне. Форма повинна бути товщиною не менше ніж
5 максимальних січень деталі. Нові деталі відливаються в формі з
розчину наступного складу

Білий цемент - I частина

Крихта та пудра вапняку - 2 частини

В деталь, в процесі відливки одразу вводиться металева прооліфле-
на арматура для встановлення по місцю.

РОЗДІЛ III. ОПОРЯДЖЕННЯ СТОЛЯРКИ.

III. I. Столярка брами та вікон будинків по Лева I, та столярка
брами по Лева I7 розчищається від усіх пофарбувань пастою БМ - 2,
при її відсутності застосовується паста наступного складу:

Вапно негашене - I частина

Сода каустична - I частина

Вода - до робочої в'язкості

Столярку покривають пастою і через 30 - 60 хв., розбухлий фарбний
шар видаляють металевими щітками.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Розчищену столірку покривають за два рази морилкою " байц " або іншою спиртовою просочкою для деревини. Після цього лакують лаком ПФ-180 з добавкою свинцево- марганцевим сикативом. В якості матуючої добавки можна також використати воскову мастику в скипідарі.

III.2. Всі інші столірки ґрунтуються наступним розчином :

Оліфа - 1 кг

Клей - 200 г

Мило господарське - 200 г

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Після цього фарбуються за 2 рази емаллями марок ПФ- 180, ГФ- 170.

Марки емалей ПФ- 180 " Золотиста охра " , " Сурик "

РОЗДІЛ V. ОПОРЯДЖЕННЯ МЕТАЛУ.

V.1. Металеві деталі та поверхні очищаються від старих лакофарбних покриттів , як описано вище, або термо- методом / паяльною лампою /. Після очистки обезжирюються уайт- спирітом або бензином.

V.2. Металеві деталі ґрунтуються за 2 рази залізним суриком в оліфі, або цинк-вайсом в оліфі за два рази. Після цього фарбуються емаллями ПФ - 180 або ПХВ III, ПХВ-III3, ПХВ-III5 . Для пофарбування згідно кольорових еталонів використовуються наступні емалі:

ПФ # 180 " Чорна "

ПФ - 1810 " Зелена фісташкова "

Покриття решіток та інших металевих деталей під позолоту та під посріблення ведеться по ґрунтовці, відповідно червоним суриком, або цинквайсом. Покриття виконується за допомогою розчину бронзової або алюмінієвої пудри в цапон, або нітро лаках. Використання смоляних та масляних лаків не допускається для уникнення потемніння поверхні.